

NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

BEKNOPTE NOTULEN VAN DE 56e HOOFDBESTUURS-
VERGADERING OP ZATERDAG 29 SEPTEMBER '28 OM
5 UUR IN HOTEL POLEN TE AMSTERDAM.

Agenda:

1. Notulen in ingekomen stukken.
2. Verslag werkzaamheden D. B.
3. Lidmaatschap van Andel.
4. Benoeming 2 leden D. B.
5. Benoeming Redactie-commissie voor Statuten en Huish. Regl.
6. Bespreking concept circulaire aan pas afgestudeerde collega's (ontwerp-van Hasselt).
7. Benoeming leden C. T. V.
8. Bespreking tandheelkundige volksverzorging (zie ziekenfonds-rapport).
9. Rondvraag.

Voorzitter Bakker opent om 5 u. 10 m. de vergadering, heet de aanwezigen welkom en in het bijzonder het nieuwe lid van het H. B. den heer Jan Visser.

Volgens presentielijst aanwezig de heeren: Bakker, Kayser, Parmet, v. d. Hoorn, Croustra, Spoorenberg, van Hasselt, Margadant, Verhoeven, Backer Dirks, Visser, Salomons, Meihuizen, Mulder en v. d. Ven. Van den heer Smit was bericht van verhinderd ontvangen deze vergadering bij te wonen.

1. Notulen en ingekomen stukken.

De notulen der 55e H. B. vergadering worden, na enkele wijzigingen op voorstel van den voorzitter, goedgekeurd en gearresteerd.

Ingekomen stukken.

1. Bericht van de heeren Nord en Mr. Nord Thomson, dat zij bij eventueele benoeming bereid zijn zitting te nemen in de commissie van redactie voor Statuten en H. R.
2. Bericht van de heeren Rozendaal, van Andel, Paërl, Pitsch en Kattenburg, dat zij zich wel, en van de heeren Smitt, Bruske en de Beer, dat zij zich niet meer beschikbaar stellen voor de C. T. V.
3. Schrijven van het Gemeentebestuur van Zandvoort, dat om financieele redenen de benoeming van een schooltandarts voorloopig voor één jaar is uitgesteld.
4. Dankschrijven van collega Bruske voor de bloemenhulde hem bij zijn huwelijk namens het H. B. gebracht.
5. Copie vonnis kantonrechter te Tiel over gebruik vulcaniseerketel zonder vergunning van den Minister van A. H. & N.

2. Verslag werkzaamheden D. B.

De secretaris deelt mede, dat het D. B. na de vacantie op 5 en 19 Sept. te Utrecht heeft vergaderd.

Verder zijn schriftelijke, zoowel als mondelinge onderhandelingen gevoerd over ziekenfondsen te den Helder, Veenendaal, Sliedrecht en Nijmegen. Op 6 Oct. is de secretaris uitgenoodigd voor een conferentie met het Bijzonder afdeulingsziekenfonds te Nijmegen.

Verder heeft het D. B. het contract met Voorzorg te Utrecht met 1 Jan. a. s. opgezegd, in de hoop, dat vóór dien datum overeenstemming zal kunnen worden bereikt.

Aan de afdeelingen is bericht gezonden, dat met 1 Oct. a. s. de nieuwe grensregeling zal worden ingevoerd.

De voorzitter heeft zich op verzoek der A. V. R. O. bereid verklaard voor de radio te spreken. — Deze voordracht zal in Januari of Februari worden gehouden.

Het D. B. stelt voor f 25 beschikbaar te stellen als bijdrage aan het Nationaal Lorentz Comité. — De vergadering gaat hiermede accoord, zoodat de penningmeester verzocht wordt dit bedrag aan het comité toe te zenden.

Ten slotte heeft ook de militaire tandheelkundige hulp een punt van bespreking uitgemaakt. — Bij deze bespreking was collega Smitt, de rapporteur voor militaire zaken, tegenwoordig. — De door collega Smitt verzamelde gegevens zullen nader worden bestudeerd, waarna aan den Inspecteur v. d. M. G. D. voorstellen zullen worden gedaan.

3. Lidmaatschap van Andel.

Voorzitter licht toe, dat collega v. Andel te Gouda gevestigd en wonende te Bilthoven, op zijn verzoek lid was van de afdeeling Utrecht. Nu oefent collega van Andel tegenwoordig de praktijk te Amsterdam uit, maar woont nog in Bilthoven en zou gaarne lid van de afdeeling Utrecht blijven.

Van Andel was gekozen tot voorzitter der afdeeling Utrecht, doch heeft medegedeeld deze benoeming niet te aanvaarden. — In het algemeen is men van meening, dat iemand lid behoort te zijn van de afdeeling waar zijn praktijk gevestigd is. — In geval van bindende afdeelingsbesluiten zouden er anders ongewenschte toestanden ontstaan.

Anderen zijn de meening toegedaan, dat men de leden vrij moet laten lid te zijn van de afdeeling, waarin hun woonplaats, doch niet de praktijk gevestigd is, tenzij daartegen bēzwaren bestaan. — Waar het H. B. ieder geval apart heeft te beoordeelen zullen daaruit geen moeilijkheden ontstaan. — Wat betreft de bindende afdeelingsbesluiten zou in het reglement de bepaling kunnen worden opgenomen, dat deze binnen het gebied der afdeeling gelden voor alle Maatschappij-leden.

Voor de afgevaardigden van Amsterdam betoogen met kracht, dat men lid behoort te zijn van de afdeeling waar de praktijk gevestigd is, tenzij er overwegende motieven zijn om daarvan af te wijken, die hun in dit geval echter niet bekend zijn.

Ten slotte wordt met 5 stemmen tegen besloten den heer Van Andel mede te deelen, dat het H. B. heeft goedgevonden, dat hij lid blijft van de afdeeling Utrecht.

4. Benoeming 2 leden D. B.

De voorzitter deelt mede, dat de heeren Van Hasselt en van der Molen voor het lidmaatschap van het D. B. hebben bedankt.

Op verzoek van de vergadering stelt de voorzitter voor, in plaats van den heer Van der Molen te benoemen den heer Spoorenberg, welk voorstel met applaus wordt aanvaard.

De voorzitter zegt, dat het D. B. gaarne zou zien, dat ter wille der continuïteit de te benoemen vice-voorzitter zich over twee jaar beschikbaar zou willen stellen voor het voorzitterschap. — Het spreekt van zelf, dat dit geen bindende eisch kan zĳn, waarop hij voorstelt den heer Jan Visser te benoemen.

De heer Visser zegt bereid te zijn in het D. B. zitting te nemen onder voorwaarde, dat hij zich niet over 2 jaar gebonden acht voor het voorzitterschap. Mocht hem blijken, dat hij in het D. B. niet op zijn plaats is, dan zal hij gaarne plaats maken voor een ander.

De vergadering bekrachtigt met applaus de benoeming van den heer Visser tot vice-voorzitter.

5. Benoeming Redactie-commissie voor Statuten en H. R.

De voorzitter stelt voor in de Commissie te benoemen de heeren Nord Thomson, Nord en Salomons.

Uit de vergadering wordt opgemerkt, dat collega Sanders, gezien de discussies op de vergadering in den Bosch, in deze commissie behoort opgenomen te worden.

Voorzitter heeft collega Sanders, in verband met zijn gezondheidstoestand niet willen lastig vallen, doch zal hem gaarne aan de commissie toevoegen. — De secretaris krijgt opdracht den heer Sanders te polsen of hij bereid is in deze commissie zitting te nemen. — De vergadering bekrachtigt de benoeming van de heeren Nord Thomson, Nord en Salomons en eventueel Sanders.

6. Bespreking concept circulaire aan pas afgestudeerde collega's.

(concept-van Hasselt). De heer Van Hasselt zegt, dat het iets anders moet worden dan een circulaire, meer een kleine brochure, die dan aan de H. B. leden ter beoordeeling zal worden toegezonden.

7. Benoeming leden C. T. V.

De secretaris heeft aan de leden der C. T. V. een schrijven gericht met verzoek of zij zich voor een herbenoeming in de C. T. V. beschikbaar stellen. — Van de heeren van Andel, Pitsch, Paërl, Kattenburg en Rozendaal Jr. is bericht gekomen, dat zij wel en van de heeren Bruske, Smitt en de Beer, dat zij deze benoeming niet wenschen te aanvaarden. — Van de heeren H. v. d. Molen, Göttlich en Norden is geen antwoord ontvangen.

De voorzitter stelt voor in de C. T. V. te benoemen de heeren, die zich bereid verklaard hebben die benoeming te aanvaarden. In de vacatures kan dan later worden voorzien. — De vergadering gaat hiermede accoord. — De voorzitter zegt het zeer te betreuren, dat,

althans voorloopig, de heer Bruske, die in deze commissie zoo bij uitstek op zijn plaats is, zich niet meer beschikbaar heeft gesteld. Wij zullen hopen, dat collega Bruske spoedig bereid zal worden gevonden op dit besluit terug te komen.

Het resteerende kwartier tot den gemeenschappelijken maaltijd stelt de voorzitter de rondvraag aan de orde.

Een der aanwezigen vraagt hoe met een collega gehandeld moet worden, die reeds eenige jaren gevestigd is, doch zich niet erg collegiaal gedragen heeft en nu, uit eigenbelang met het oog op een te treffen regeling met de ziekenfondsen zich aanmeldt als lid der Maatschappij.

Voorzitter zegt, dat een dergelijk collega geantwoord moet worden, dat hij zich eerst eenige jaren correct tegenover zijn collega's zal behooren te gedragen en zich dan nog maar eens moet komen aanmelden bij de Maatschappij.

De afgevaardigde van Zuid-Holland vraagt of „Gouda”, dat bij de afdeling Rotterdam is ingedeeld, indien het zulks wenscht nog bij den Haag kan worden ingedeeld en ook of de Zeeuwsche collega's niet beter bij de afd. Rotterdam gevoegd kunnen worden.

Voorzitter. Zowel de collega's uit Gouda als de Zeeuwsche collega's hebben voldoende gelegenheid gehad hun wenschen bij de bespreking der afdelingsgrenzen op de afdelingsvergaderingen kenbaar te maken. — In overleg met het H. B. zijn wijzigingen natuurlijk nog mogelijk.

Visser vraagt nadere inlichtingen over het vonnis van den kantonrechter te Tiel in zake onze vulcaniseerketels.

Voorzitter leest het vonnis van den kantonrechter, waarbij de heer Buisman is vrijgesproken van het hem ten laste gelegde feit, dat hij een vulcaniseerketel heeft gebruikt, zonder akte van vergunning van den Minister van A. H. & N. en wel op grond van de overweging, dat hij, die een vulcaniseerketel in werking brengt, niet de bedoeling heeft om stoom te verwekken, maar wel om een constante temperatuur te verkrijgen, terwijl de stoom in den vulcaniseerketel blijft en niet daaruit wordt afgeleid om elders voor verwarmings- of arbeidsdoeleinden te dienen. — De Ambtenaar van het O. M. gaat, op last

van hooger hand, in hooger beroep. — Nadere uitspraak zal dus moeten worden afgewacht. — Om 7 uur schorst de voorzitter de vergadering voor den gemeenschappelijken maaltijd.

De Voorzitter heropent om 8½ uur de vergadering en heet de nieuwe D. B. leden Visser en Spoorenberg hartelijk welkom. — Hij dankt de aftredende D. B. leden van Hasselt en E. v. d. Molen voor hunne prettige samenwerking en in het bijzonder van der Molen, dat hij deze afgeloopen 2 jaar trouw om de 14 dagen de verre reis van Groningen heeft gemaakt om de D. B. vergaderingen bij te wonen.

Vervolgens zegt hij, dat het hem genoeg doet de heeren Bruske, Pitsch en van Andel aanwezig te zien bij de bespreking van punt 8 der agenda.

8. Tandheelkundige volksverzorging.

De voorzitter releveert de opdracht door de Alg. Verg. te Groningen gegeven om de richtlijnen van de behandeling in de ziekenfondsen aan een nieuwe studie te onderwerpen. — Daartoe heeft de C. T. V. een rapport uitgebracht, wat aan alle H. B. leden ter bestudeering is toegezonden.

Niet iedereen deelt de zienswijze in dit rapport neergelegd. Er zijn twee stroomingen in de Maatschappij, de eene wenscht de behandeling in de ziekenfondsen, de andere buiten de fondsen. Het D. B. geeft geen prae-advies, daar deze bespreking is te beschouwen ter orienteering in dit moeilijke vraagstuk.

Het ligt wel in de bedoeling na meerdere besprekingen met voorstellen van het H. B. ter volgende Algemeene Vergadering te komen. — Hij vraagt wie over deze zaak het woord wenscht.

Par met. Het ziekenfondsrapport wijkt niet ver af van het ideaal, dat de Mij. zich heeft gesteld. — Hij heeft echter bezwaar tegen het model contract, waarin z. i. bepalingen voorkomen, die in strijd zijn met de waardigheid van den tandheelkundigen stand, zoodat hij persoonlijk een dergelijk contract nooit zou teekenen. — Het model contract behoort slechts de groote lijnen aan te geven, terwijl de details naar plaatselijke omstandigheden geregeld moeten worden.

Visser vraagt wat dan wel die bepalingen zijn.

Par met noemt o. a. de contrôle bepalingen.

E. v. d. Molen. Bij de tandheelk. volksverzorging komen twee groote groepen in aanmerking:

- 1e. het schoolkind, waarvoor propaganda voor de schooltandverzorging moet worden gemaakt.
- 2e. de volwassen ziekenfondsverzekerden.

Ik zou wenschen dat het D. B. met de D. B. der Mij. van Geneeskunst en der Mij. v. Pharmacie samensprekingen houdt, om tot een uniforme regeling in het geheele land te komen. — Lukt dit niet, dan zou overwogen moeten worden zelf tandheelkundige ziekenfondsen op te richten.

Mulder. In onzen strijd tegen de ziekenfondsen zijn twee zwakke punten. — Ten eerste zijn wij de laatste groep, die aan de Zfs. is verbonden. — Waar contributieverhoging onmogelijk schijnt te zijn, moet onze honoreering ten koste van medici en apothekers gaan. Ten tweede staan nog te veel collega's buiten de Maatschappij.

Voorzitter. Het wil mij voorkomen, dat wij bij de huidige regeling aan de ziekenfondsen de kans loopen onzen goeden naam te verliezen, door deze regelingen te sanctioneeren.

De Ziekenfondsen beschouwen de tandheelk. hulp slechts als een reclame en concurrentiemiddel.

De welstandsgrens in de zfs, is $\pm f 3000$, daartoe behooren b.v. te Amsterdam ± 300.000 menschen, daarvan zijn er ± 170.000 aangesloten bij A. Z. A. en Ziekenzorg, de fondsen waaraan Mij.-leden zijn verbonden. — Uit de gegevens blijkt, dat bij de 40.000 p. jaar hulpvragenden van deze fondsen ± 6000 vullingen gemaakt zijn, dat is een vrijwel te verwaarloozen factor.

Onder de reeks van plaatsen waar de Mij. de regelling heeft goedgekeurd is er slechts één waar de minimum voorwaarden zijn aangevaard. Verder deugt de hulp nergens, het is een chaos, die door den naam der Mij. wordt gedekt. Dat kan m. i. niet langer. — Wij zouden dus front moeten maken tegen al die ziekenfondsen en dat is eenvoudig onuitvoerbaar.

Als één der sterkste argumenten voor de tandheelkundige hulp in ziekenfondsen gold steeds de kans, dat deze in een komende Ziekte-wet zou worden opgenomen. — Nu het nieuwe ontwerp ziekte-wet

ons straal negeert is dit motief dus niet meer van kracht. — Het is vrijwel onmogelijk gebleken in de fondsen de toestanden te verbeteren door de tegenwerking der fondsbesturen, vooral van de zijde der medici. — Ik erken bij de verzekering voor tandheelk. hulp geen goede en slechte risico's. — Minstens 90 % der verzekerden hebben in meerdere of mindere mate hulp noodig.

Ik heb de overtuiging, dat aan de ziekenfondsen voorbeelden moeten worden gesteld door de stichting van klinieken in alle centra, onder de auspiciën der Maatschappij; doch daarbij zou ik nog niet de leus „uit de ziekenfondsen” willen aanvaarden.

Deze beschouwingen wensch ik aan Uw oordeel te onderwerpen.

Visser zegt het betoog van den voorzitter vrijwel te kunnen onderschrijven. — De A. T. V. voert sinds eenigen tijd besprekingen met den Geneesk. Kring te Amsterdam, waarbij duidelijk blijkt, dat van de zijde der medici niet veel steun is te verwachten voor onze eischen.

Ik zou de massa, die behandeling behoeft, in drie groepen willen splitsen.

Ten eerste de groep met een inkomen beneden de f 3000, die vrijwel niet te helpen is. — De Nederlandsche volksmond is niet te saaneeren. — Daarvoor ontbreken zoowel de middelen, als de beschikbare arbeidskrachten.

Ten tweede de groep met een inkomen van 3—6 duizend gulden, waarvoor de A. T. V. een kliniek heeft opgericht. — Dit zal ook in andere centra moeten gebeuren.

Ten derde de groep der kinderen, die op hun 12e jaar de school met een gesaneerden mond verlaten, en door de schooltandverzorging aan tandheilkundige hulp gewend geraakt zijn. — Daarvoor zal de Maatschappij in de eerste plaats hebben te zorgen, eventueel gesteund door de overheid.

Ten slotte zou ik in overweging willen geven te trachten alle collega's, die ziekenfondspraktijk hebben, dus ook de niet-leden der Mij. bijeen te roepen, ter bespreking hunner belangen.

Van Hasselt zegt, dat de woorden van den voorzitter hem uit het hart zijn gegrepen. — Op iedere D. B. vergadering waar ziekenfondskwesties ter sprake komen blijkt ten duidelijkste de chaos van dit oogenblik, deze toestand is verder onhoudbaar.

Ook uit het aanhangsel van het rapport der C. T. V. blijkt, dat de rapporteurs zelf aarzelen het verzekeringssysteem als het eenig ware aan te bevelen. — Het verzekeringssysteem is m. i. onjuist en onbillijk. Allen betalen, doch slechts 20 à 25 % profiteert van de hulp.

Backer Dirks acht het rapport theoretisch wel juist, doch in de praktijk niet uitvoerbaar door de tegenwerking der fondsbesturen. De vraag naar betere hulp moet bij de verzekerden zelf worden aangewakkerd, b.v. via de vakvereenigingen. — Daarnaast zullen klinieken moeten worden opgericht.

Bruske meent dat het systeem goed kan zijn, doch dat de methode van uitvoering niet juist is. — Het niet slagen ligt niet alleen aan de fondsbesturen, maar ook aan de onwil der collega's, die niet inzien dat alleen door samenwerking wat te bereiken valt.

Ik zou willen voorstellen te trachten de belanghebbende collega's zoowel binnen als buiten de Maatschappij samen te brengen. Geeft dat geen resultaat, dan kunnen wij altijd nog verder zien.

Par met zou gaarne over meerdere cijfers beschikken over de behoefte en vraag naar tandheekkundige hulp.

Bruske. De ervaring heeft geleerd, dat nergens, ook zelfs niet in het buitenland waar de regeling veel beter is, meer dan $\pm 25\%$ onder behandeling komen. — Met dit cijfer behoeven we dus voorloopig alleen rekening te houden.

Van Hasselt ziet geen heil in de bijeenroeping van collega's buiten de Maatschappij, die komen toch niet.

Voorzitter. Achteraf beschouwd hadden wij beter gedaan eerst te voorzien in de hulp der groep, die tusschen de ziekenfondsen en de particuliere praktijk ligt.

Over één ding zijn wij het toch allemaal eens, n.l. dat we op het oogenblik leelijk in de modder zitten en moeten trachten een oplossing te vinden.

Bruske. Bij elk systeem, ook bij oprichting van klinieken, kunnen wij stranden op de onwil der collega's.

Voorzitter. Ik ken nog geen systeem en dat hebben we ook niet noodig.

Van Andel zegt zich zeer verheugd te hebben over hetgeen hij hedenavond heeft gehoord.

De Maatschappij zal de massa hebben duidelijk te maken wat onder tandheelkundige volksverzorging moet worden verstaan, doch vooraf zullen wij onze collega's moeten inlichten, om het in eigen kring daarover eens te worden. Dit zal dienen te geschieden in de afdelingen.

Daarna behoeven ook de medici en het groote publiek onze voorlichting.

Voorzitter. Wij kunnen bij den huidigen toestand niet stil blijven staan, wij moeten vooruit. Ik stel voor een commissie ad hoc te benoemen ter bestudeering van dit vraagstuk met de opdracht zoo spoedig mogelijk aan het werk te gaan. — Natuurlijk kan van deze commissie niet een oplossing worden verwacht, doch wel, dat aan een spoedig te houden H. B. vergadering advies zal worden uitgebracht in welke richting door het H. B. voorstellen zullen moeten worden gedaan.

In deze commissie worden benoemd de heeren Visser, Pitsch en van Andel, die zich daartoe bereid verklaren.

Visser vraagt of met het oog op de besprekingen met de Geneeskund. Kring te Amsterdam de volgende H. B. vergadering spoedig kan worden gehouden.

Voorzitter antwoordt dat deze zaak belangrijk genoeg is om daarvoor een speciale H. B. vergadering bijeen te roepen.

9. Rondvraag.

Kayser zegt zeer voldaan te zijn over de wijze waarop deze discussies zijn gevoerd en door den voorzitter in goede banen zijn geleid.

De secretaris vraagt het oordeel der aanwezigen over een ingekomen ziekenfondsvoorstel.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter met een woord van dank aan de aanwezigen om 10½ uur de vergadering.

J. A. SALOMONS
Secretaris.

Amsterdam, October 1928.

VERSLAG DER VERGADERING VAN SCHOOLTANDARTSEN,
GEHOUDEN TE AMSTERDAM OP 3 OCTOBER 1928.

Op deze, door de Commissie voor Schooltandverzorging onzer Maatschappij belegde bijeenkomst waren 14 van de 16 uitgenoodigde collegae, en wel uit Dordrecht, Rotterdam, den Haag, Heemstede, Haarlem, Amsterdam en Zaandam, aanwezig. De beide overigen hadden bericht van verhindering gezonden.

Doel der bijeenkomst was nu met alle collegae in ons land, die zich, voor zoover bekend, op eenigerlei wijze met schooltandverzorging bezig houden, de tot nog toe opgedane ervaringen te bespreken, en daarbij eventueel gebleken fouten of moeilijkheden gezamenlijk onder het oog te zien.

De vergadering, die onder leiding van Collega van der Molen een zeer vruchtbare bespreking hield, vertoonde een uitnemende eenstemmigheid over verschillende moeilijkheden, die op het terrein der schooltandverzorging ten onzent zich vrijwel regelmatig voordoen.

Zoo werd algemeen gevoeld, dat het cijfer van zes- à zevenduizend kinderen per tandarts, zooals dat in Bonn mogelijk blijkt te zijn, voor ons land zeer waarschijnlijk te hoog moet worden geacht.

Om betrouwbare statistische gegevens te verkrijgen zal daarom getracht worden alle schooltandartsen ertoe te krijgen een uniform formulier te gebruiken.

Een zeer groote moeilijkheid, die allen bij hun werk min of meer geregeld ondervonden, bleek te ontstaan doordat niet alleen onderwijzers, ouders en schoolartsen nog zoo weinig het principe der tandheelkundige prophylaxe door middel van de school verstaan, maar *dat blijkbaar ook door collegae in de particuliere praktijk soms daarover gesproken wordt op een wijze, die niet alleen de zaak zelve ernstig schaden kan, maar die ook duidelijk misvatting en onwetendheid verraadt, die niet langer moest voorkomen.*

Vragen, die zich overal waar het werk aangevat is of wordt telkens weer voordoen, zijn bijv.: of *koperamalgaam* nog langer gebruikt zal

mogen worden; of *kinderen van beter-geïtueerden* buiten de schooltandverzorging zullen moeten blijven, dan wel of hun ouders er iets voor zullen moeten betalen; en dan vooral de moeilijkheid, dat het *niet-behandelen van het melkgebit* zoo licht een verkeerde opvatting over de schooltandverzorging bij buitenstaanders doet ontstaan.

Zeer sterk werd ook de wenschelijkheid gevoeld, dat de taak van ieder, die zich voor dit zoo nuttige werk geeft, allermint beperkt dient te blijven tot het zuiver technisch-tandheelkundige deel van zijn werk. Naast de vraag, hoe hij de kinderen op de meest-afdoende en meest-oconomische wijze zal helpen, zal hij zich evenzeer hebben bezig te houden met die andere, wellicht nog moeilijker vraag, wat er in zijn omgeving systematisch gedaan zal moeten worden, en door wie! —, om het werk der schooltandverzorging ingang te doen vinden en ook op den duur zoo vruchtbaar mogelijk te doen slagen.

In de eerste plaats zal hij zich dus wel hebben te verstaan met zijn plaatselijke collega's over de beste wijze van voorlichting van ouders, onderwijzers, schoolartsen, gemeente-autoriteiten en derg. *ter plaatse*.

Dat het niet voldoende is alleen maar vullingen te maken, doch dat den kinderen daardoor en daarbij ook iets geleerd moet worden, om ook na de schoolperiode voor hun gebit te blijven zorg dragen, blijkt hoe langer hoe meer. In dat onderdeel van het werk staan we nog al te zeer aan het begin. De paedagogische kant van het vraagstuk kon nog niet voldoende tot nog toe in het oog gehouden worden, maar dit zal toch zoo niet kunnen blijven.

Het feit dat in de hoogere klassen nog steeds vrij veel vullingen zelfs in praemolaren en fronttanden noodig blijken wijst erop, dat er aan de prophylactische voorlichting nog iets hapert.

Zoowel voor de kinderen die tijdens hun schoolperiode kiespijn hebben, als voor degenen die met een gesaneerd gebit de school verlaten, zal raad geschaft dienen te worden.

Over dit alles zal in de eerste plaats gesproken moeten worden in de gemeenten waar reeds schooltandverzorging bestaat of binnenkort te verwachten is, en het leek allen aanwezigen toe, dat onze Maatschappij hiertoe het initiatief zal hebben te nemen, door de plaatselijke collega's tot gemeenschappelijk overleg op te roepen.

Besloten werd in dezen geest aan het Hoofdbestuur te schrijven en er tevens de aandacht op te vestigen, dat propaganda-materiaal bijv. door separaat-afdrukken van artikelen uit het Tijdschr. v. Tandheelk. gemakkelijk te verkrijgen ware.

Dat het concept-rapport Schooltandverzorging III nog steeds niet verschenen is, werd door allen onjuist geacht. Ook dit wenschte men ter kennis van het Hoofdbestuur gebracht te zien.

Ten slotte werd besloten aan de redactie van het Tijdschrift opname van een verslag dezer bijeenkomst te willen verzoeken, waarna Collega van der Molen nog eenige mededeelingen deed over zijn op 5 Oct. a.s. te houden radio-voordracht.

De Comm. v. Schooltandverzorging.

KORT VERSLAG VAN DE D. B. VERGADERING OP
VRIJDAG 12 OCT. 1928 TE UTRECHT.

- Agenda:** 1. Ingekomen stukken.
2. Rapport coöperatieve inkoop.

1. **Ingekomen stukken.**

- a. Verslag van de vergadering van schooltandartsen te Amsterdam gehouden, vergezeld van een vragenlijst gericht aan het H. B. Dit stuk zal eerst bij de leden van het D. B. circuleeren en op een volgende D. B. vergadering besproken worden.
- b. Schrijven van den penningmeester van de Afdeling Overijssel. Het D. B. acht het voorstel juist, om $\frac{5}{12}$ der contributie van de overgeschreven leden, ten gevolge van de ingevoerde grenswijziging, aan de oude afdeling te laten, en $\frac{7}{12}$ af te dragen aan de nieuwe afdeling.
- c. Verzoek van de N. E. N. om Mij.-polissen tegen verhoogde premie te mogen afsluiten met pas afgestudeerde tandartsen, die nog geen lid der Maatschappij zijn. Het D. B. kan dit verzoek met het oog op de concurrentie billijken en heeft goedgevonden dat dergelijke polissen worden afgesloten op voorwaarde, dat wanneer na 1 jaar de betreffende collega om welke reden ook, nog geen lid der Maatschappij is, de polis automatisch afloopt.
- d. Correspondentie over zfs. te Goes, Heerlen, Winterswijk en Sliedrecht. De secretaris deelt over de conferentie met het Bestuur van het Bijzonder Afdelingsziekenfonds te Nijmegen mede, dat daaraan ook werd deelgenomen door den voorzitter van de Afdeling Gelderland. — Het fondsbestuur zou in overweging nemen of het mogelijk was door contributieverhooging een

honoreering van f 1 per ingeschreven lid per jaar in te voeren. — De verdere besprekingen zullen door den voorzitter der afd. Gelderland met het fondsbestuur worden gevoerd.

- e. Een schrijven van het Bestuur van John Tomes met verzoek enkele sprekers op te geven, om in de a.s. winter een voordracht voor deze vereeniging te komen houden.

Bakker en Visser stellen zich daartoe beschikbaar. — De secretaris zal trachten nog enkele sprekers te krijgen en daarvan mededeeling doen aan „John Tomes”.

Met het oog op de uitgave van het tandheelk. jaarboekje 1929 is het D. B. van meening, dat in de adreslijsten geen enkele titel meer moet worden opgenomen, doch alleen in de kolom der diploma- en titeldata.

2. Rapport coöperatieve inkoop.

Op verzoek van den voorzitter heeft collega Herweyer, de leider van het coöperatief inkoopbureau der afd. Gelderland, een uitvoerig rapport ingezonden over de inrichting en werkwijze van dit bureau.

Het D. B. is unaniem vol lof over de wijze waarop collega Herweyer zich van zijn taak heeft gekweten.

Dit rapport met bijlagen zal worden gemultipliceerd en aan de afdelingsbesturen worden toegezonden ter bespreking in de afdelingen.

De volgende D. B. vergadering wordt bepaald op Donderdag 25 Oct. te Utrecht.

J. A. SALOMONS.
Secretaris.

KORT VERSLAG VAN DE D. B. VERGADERING OP
25 OCTOBER 1928 TE UTRECHT.

- Agenda:**
1. Ingekomen stukken.
 2. Concept adres aan den Minister van A. H. en N.
 3. Bespreking schema i. z. tandheekkundige volksvoorziening.

1. Ingekomen stukken.

- a. Een concept schrijven van collega v. Hasselt ter verzending aan den Inspecteur van den Geneeskundigen Dienst der landmacht i. z. tandheekkundige hulp militairen.

De voorzitter kan zich met den inhoud van dit schrijven niet vereenigen, zoodat besloten wordt collega van Hasselt uit te noodigen de volgende D. B. vergadering bij te wonen ter bespreking van dit schrijven.

De secretaris deelt mede, dat de onderhandelingen met Dr. v. d. Spek om een voordracht te houden voor den cursus van voortgezet tandheek. onderwijs over erfelijkheidsleer, nog niet tot een goed resultaat hebben geleid.

De secretaris zal collega J. Musaph vragen een demonstratie cursus te geven over het vervaardigen van een „Jacket kroon”.

Verder is de voorzitter bereid voor den cursus een voordracht te houden, getiteld: Wat behoort ieder tandarts te weten van de prothese theorie en wat is daarvan van toepassing voor de dagelijksche praktijk. — Wanneer collega Musaph zich bereid verklaart, zal van deze cursussen zoo spoedig mogelijk aan de afdeelingen worden kennis gegeven.

2. Concept adres aan den Minister v. A. H. en N.

In opdracht van het H. B. zal door het D. B. een adres aan den

Minister v. A. H. en N. worden verzonden, met verzoek aan den chaotischen toestand in de technikerskwestie een einde te maken. — Het concept wordt goedgekeurd en zal ten spoedigste verzonden worden.

3. Bespreking schema i. z. tandheelkundige volksvoorziening.

Door het H. B. was een commissie benoemd om advies uit te brengen i. z. tandheelk. volksvoorziening bestaande uit de Heeren v. Andel, Pitsch en Visser.

Het D. B. kan zich met den inhoud van dit advies vereenigen, alleen meende de voorzitter aan een andere vorm de voorkeur te moeten geven.

De voorzitter zal een ander ontwerp maken, dat na overleg met de commissie in de a.s. H. B. vergadering zal worden besproken. — De secretaris deelt mede, dat de redactie-commissie voor de statuten, bestaande uit de Heeren Nord, Mr. Nord Thomson en Salomons, de Statuten in overeenstemming met de besluiten der Algemeene vergadering heeft gewijzigd. — Het D. B. is van meening, dat in de statuten een bepaling over het steunorgaan moet worden opgenomen.

Ten slotte wordt besloten op de volgende D. B. vergadering Mr. Nord Thomson uit te noodigen ter nadere bespreking van de positie van den rechtskundigen adviseur.

De volgende D. B. vergadering zal op Donderdag 15 November 1928 te Utrecht worden gehouden.

J. A. SALOMONS.
Secretaris.

Aan Zijne Excellentie
den Minister van Arbeid, Handel en Nijverheid
's-Gravenhage.

Namens het Hoofdbestuur van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheekunde hebben ondergeteekenden, B. R. Bakker en J. A. Salomons, resp. voorzitter en secretaris van voornoemde Maatschappij, de eer het volgende onder Uwe aandacht te brengen.

Voortdurend bereiken ons zoowel mondeling als schriftelijk klachten en grieven, welke betrekking hebben op de wijze, waarop geheel of gedeeltelijk onbevoegde tandtechnikers of tandheekkundigen in verschillende deelen van ons land de tandheekkunde praktijk in vrijwel haar geheelen omvang uitoefenen.

In de eerste plaats zijn het de patienten, die, niet op de hoogte van den bestaanden toestand en afgaande op handig gestelde, doch misleidende advertenties en andere reclamemiddelen, hiervan de dupe worden. Doch ook de tandartsen en het aanzien onzer professie hebben hieronder ten zeerste te lijden. Aanvankelijk hebben wij klachten, die, hiervoor in aanmerking kwamen, doorgezonden naar den Hoofdinspecteur der Volksgezondheid, van wien wij dan ook, het zij dankbaar erkend, alle medewerking mochten ontvangen.

Sinds evenwel de min of meer chaotische toestand is ontstaan doordat de Wet van 30 Dec. 1926 tot herziening van de Wet van 29 Juni 1925 nog steeds niet in werking is getreden, is ook de Hoofdinspecteur van de Volksgezondheid machteloos in verschillende gevallen in te grijpen.

Het is om deze redenen, dat wij ons wenden tot Uwe Excellentie met het eerbiedig verzoek zoo spoedig het mogelijk is die maatregelen te treffen, welke aan dezen toestand een einde zullen maken.

't Welk doende enz.

Namens het Hoofdbestuur
der N. Mij. tot Bev. der Tandh.

w. g. B. R. Bakker, voorzitter.

w. g. J. A. Salomons, secretaris.

Amsterdam, 30 October 1928.

Willemsparkweg 40.